

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/11/2018
Identifikačné číslo spisu:	4209209306
Dátum vydania rozhodnutia:	30.01.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Rudolf Čirč
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:4209209306.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci žalobkyne S. J., nar. XX. X. XXXX, bývajúcej v H., W., proti žalovanému COMORRA SERVIS, so sídlom v Komárne, Športová 1, IČO: 44 191 758, zastúpenému advokátskou kanceláriou JÁNSKÝ & PARTNERS s. r. o., so sídlom v Nitre, Štúrova 13, v mene ktorej koná ako konateľ advokát JUDr. Martin Jánský, o určenie neplatnosti výpovede, vedenej na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 6C/182/2009, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 9. novembra 2016 sp. zn. 25Co/174/2016 a 25Co/177/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyni nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Žalobou podanou na Okresnom súde Komárno dňa 20. augusta 2009 sa žalobkyňa domáhala určenia neplatnosti výpovede danej jej žalovaným, listom z 10. marca 2009, z dôvodu nadbytočnosti podľa § 63 ods. 1 písm. b) zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce (ďalej len „Zákonník práce“). Neplatnosť výpovede vyvodzovala z toho, že jej žalovaný neponúkol vhodnú prácu, hoci takúto mal, že ako predsedníčke Výboru OZO (odborovej základnej organizácie) Odborového zväzu pracovníkov obchodu a cestovného ruchu, na Slovensku pôsobiacom u žalovaného, jej bola daná výpoveď napriek nesúhlasu tohto zástupcu zamestnancov s výpoveďou a že organizačná zmena nebola odsúhlasená zriaďovateľom žalovaného.

2. Okresný súd Komárno (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) v poradí prvým rozsudkom z 27. mája 2010 č. k. 6C/182/2009-177 určil neplatnosť označenej výpovede. Jej neplatnosť odôvodnil absenciou rozhodnutia žalovaného o organizačnej zmene, nesúhlasom zástupcu zamestnancov s výpoveďou v zmysle § 240 ods. 8 Zákonníka práce a nesplnením ponukovej povinnosti inej vhodnej práce.

3. Krajský súd v Nitre (ďalej aj „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie žalovaného uznesením z 26. októbra 2010 sp. zn. 6Co/241/2010 vyššie uvedený rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu

vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení uznesenia uviedol, že v čase výpovede žalovaný nemal pre žalobkyňu vhodnú prácu, preto mu nevznikla ponuková povinnosť, a že skutočnosť, že žalobkyňa bola predsedníčkou odborovej organizácie, bola preukázaná potvrdením odborového zväzu pracovníkov obchodu a cestovného ruchu. Zrušenie prvostupňového rozsudku odôvodnil potrebou vykonania ďalšieho dokazovania. Zároveň poukázal na ustanovenie § 240 ods. 9 Zákonníka práce, v zmysle ktorého ak zástupcovia zamestnancov odmietli udeliť súhlas k výpovedi, ktorá by mala byť daná zástupcovi zamestnancov (členovi odborového orgánu), je výpoveď zo strany zamestnávateľa z tohto dôvodu neplatná. Ak sú však ostatné podmienky výpovede splnené a súd v spore o neplatnosť výpovede zistí, že od zamestnávateľa nemôže spravodlivo požadovať, aby zamestnanca naďalej zamestnával, je výpoveď platná.

4. Okresný súd Komárno v ďalšom konaní v poradí druhým rozsudkom z 12. apríla 2011 č. k 6C/182/2009-248 rozhodol opätovne o určení neplatnosti výpovede, pričom jej neplatnosť odôvodnil absenciou rozhodnutia žalovaného o organizačnej zmene a nesúhlasom zástupcu zamestnancov s výpoveďou v zmysle § 240 ods. 8 Zákonníka práce.

5. Krajský súd v Nitre na odvolanie žalovaného uznesením z 13. septembra 2011 sp. zn. 6Co/160/2011 aj tento rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení uznesenia uviedol, že výpovedný dôvod podľa § 63 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce u žalobkyne je daný, a že dôvodom zrušenia prvostupňového rozsudku je iba tá skutočnosť, že súd prvého stupňa sa nezaoberal ustanovením § 240 ods. 9 Zákonníka práce, a preto je povinný doplniť dokazovanie v tomto smere.

6. Okresný súd Komárno po doplnení dokazovania napokon aj v poradí tretím rozsudkom z 28. septembra 2012 č. k. 6C/182/2009-537 určil neplatnosť výpovede danej žalobkyňou žalovaným. Takto rozhodol poukazujúc na výsledky vykonaného dokazovania, z ktorého vyvodil záver, že neboli zistené dôvody, pre ktoré by nebolo možné od žalovaného spravodlivo požadovať, aby žalobkyňu ďalej zamestnával. Uviedol, že pokiaľ žalovaný rozširoval počet zamestnancov aj v roku 2012, neobstojí jeho tvrdenie o objektívnej nemožnosti žalobkyňu zamestnávať z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov na jej mzdu. Ani údajné porušenia pracovnej disciplíny zo strany žalobkyne, ktoré namietal žalovaný, neboli dôvodmi pre ktoré by nebolo možné od žalovaného spravodlivo požadovať, aby žalobkyňu ďalej zamestnával. Konštatoval, že žalovaným tvrdené machinácie v Bufete Kaktus v roku 2007 neboli ním vo vzťahu k žalobkyňu nijako riešené, a že oneskorené preukázanie práceneschopnosti žalobkyňou nebolo porušením pracovnej disciplíny, nakoľko žalobkyňa telefonicky informovala svojho nadriadeného o nenastúpení do práce z dôvodu dopravnej nehody jej syna a jeho hospitalizácie, a neboli preukázané ani iné porušenia pracovnej disciplíny.

7. Krajský súd v Nitre na odvolanie žalovanej rozsudkom z 24. apríla 2013 sp. zn. 6Co/12/2013 rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalobu zamietol. Na rozdiel od súdu prvého stupňa, poukazujúc na výsledky zopakovaného dokazovania, dospel k záveru, že od žalovaného nemožno spravodlivo požadovať, aby žalobkyňu ďalej zamestnával, keďže žalobkyňa bola v roku 2007 zodpovednou vedúcou v Bufete Kaktus, pričom v tomto čase tam dochádzalo k finančným machináciám, a keďže porušila pracovnú disciplínu aj tým, že nenastúpila do zamestnania bez predchádzajúceho súhlasu zamestnávateľa a účelovo predložila potvrdenie o práceneschopnosti.

8. Na dovolanie žalobkyne Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) uznesením z 21. decembra 2015 sp. zn. 6 Cdo 273/2013 rozsudok Krajského súdu v Nitre z 24. apríla 2013 sp. zn. 6Co/12/2013 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zrušenie rozsudku krajského súdu odôvodnil porušením procesného práva žalobkyne na rešpektovanie základných princípov spravodlivého konania, a to ústavných princípov rovnosti účastníkov konania a nestrannosti súdu. Toto porušenie odôvodnil tým, že odvolací súd dal v konaní opakovane súdu prvej inštancie záväzný pokyn zaoberať sa ustanovením § 240 ods. 9 Zákonníka práce, hoci žalovaný sa tohto hmotnoprávneho ustanovenia nedovoľával, keď netvrdil skutočnosti, pre ktoré nemožno od neho požadovať, aby žalobkyňu naďalej zamestnával. Zároveň konštatoval, že žalovaným tvrdené skutočnosti by ani nezakladali dôvod, pre ktorý by od neho nebolo možné spravodlivo požadovať, aby žalobkyňu ďalej

zamestnával.

9. Krajský súd v Nitre následne v ďalšom konaní rozsudkom z 9. novembra 2016 sp. zn. 25Co/174/2016 a 25Co/177/2016 rozsudok Okresného súdu Komárno z 28. septembra 2012 č. k. 6C/182/2009-537 potvrdil a zároveň rozhodol, že žalobkyňa má nárok na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania. Osobitným výrokom zrušil uznesenie súdu prvej inštancie o trovách konania. Potvrdenie prvoinštančného rozsudku odôvodnil jeho vecnou správnosťou stotožňujúc sa aj s jeho odôvodnením, pričom poukázal na to, že bol viazaný právnym názorom dovolacieho súdu.

10. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie. Žiadal, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnil zmätočnosťou rozhodnutia odvolacieho súdu v zmysle § 420 písm. f) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“) a nesprávnym právnym posúdením veci odvolacím súdom v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) C. s. p., t. j. tým, že jeho rozhodnutie záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Uviedol, že postup dovolacieho súdu a následne aj odvolacieho súdu považuje za nesprávny, a to či už z hľadiska nesprávne zisteného skutkového stavu, resp. z hľadiska nesprávneho právneho posúdenia veci. Vyslovil nesúhlas s právnym názorom dovolacieho súdu, že na jeho tvrdenia týkajúce sa skutočností, pre ktoré od neho nemožno spravodlivo požadovať, aby žalobkyňu ďalej zamestnával, už nemožno prihliadať.

11. Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu navrhla tento mimoriadny opravný prostriedok ako neprípustný odmietnuť.

12. Najvyšší súd po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 427 C. s. p.) a naň oprávnenou osobou (§ 424 C. s. p.), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, pričom dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

13. Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom, ktorým možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.). Jeho účelom je náprava najzávažnejších procesných pochybení (zmätočných rozhodnutí) a riešenie otázok zásadného právneho významu a zjednocovanie judikatúry. Je prípustné proti dvom skupinám rozhodnutí odvolacieho súdu, a to proti rozhodnutiam postihnutým tzv. zmätočnosťnou vadou (§ 420 C. s. p.) a proti rozhodnutiam zásadnej právnej významnosti (§ 421 C. s. p.). Tým sú zároveň určené dva prípustné dovolacie dôvody, a to dovolací dôvod spočívajúci vo vadách uvedených v § 420 C. s. p. a dovolací dôvod spočívajúci v nesprávnom právnom posúdení veci za splnenia predpokladov uvedených v § 421 C. s. p.

14. Podľa § 420 písm. f) C. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

15. Podľa § 421 ods. 1 písm. b) C. s. p., dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

16. V preskúmvanej veci dovolateľ v dovolaní uviedol, že ho podáva podľa § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. b) C. s. p. Dovolací súd v prvom rade skúmal prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) C. s. p. Zaoberanie sa týmto dovolacím dôvodom v poradí ako prvým je dané jednak jeho povahou (zmätočnosť konania v zásade znemožňuje posudzovanie správnosti rozhodnutia z hľadiska právneho posúdenia veci), jednak jeho umiestnením v C. s. p. (predchádza dovolaciemu dôvodu vyplývajúcemu z § 421 ods. 1 C. s. p.), a tiež tým, že existencia tohto dôvodu zakladá nielen prípustnosť, ale zároveň aj dôvodnosť podaného dovolania, v dôsledku čoho sa zaoberanie prípadným ďalším uplatneným dovolacím dôvodom vyplývajúcim z § 421 ods. 1 C. s. p. stáva neefektívnym, a teda bezpredmetným.

17. Za zmatečnosť vadu v zmysle § 420 písm. f) C. s. p. označil dovolateľ nesprávny postup dovolacieho súdu (ktorý v tejto veci už rozhodoval) a následne aj odvolacieho súdu, a to z hľadiska nesprávne zisteného skutkového stavu a aj z hľadiska nesprávneho právneho posúdenia veci. Podľa názoru dovolacieho súdu len všeobecné tvrdenie o nesprávne zistenom skutkovom stave nezakladá bez ďalšieho vadu vyplývajúcu z § 420 písm. f) C. s. p. Dovolací súd je totiž v zmysle § 442 C. s. p. viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Uvedenú zmatečnosť vadu nie je spôsobilá založiť ani námietka dovolateľa týkajúca sa nesprávneho právneho posúdenia veci, pretože ide o iný dovolací dôvod vyplývajúci z § 421 ods. 1 C. s. p., ktorý napokon aj dovolateľ uplatnil. Nedôvodnou z tohto hľadiska bola i námietka o neprejednaní veci v odvolacom konaní. V zmysle § 385 ods. 1 C. s. p. na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem. V prejednávanej veci však o takýto prípad nešlo, preto ani týmto postupom odvolací súd nezasiahol do práva dovolateľa na spravodlivý proces. Dovolanie žalovaného v časti dovolacieho dôvodu uplatneného podľa § 420 písm. f) C. s. p. tak prípustné nebolo.

18. Pretože konanie pred odvolacím súdom nebolo postihnuté dovolateľom tvrdenou vadou vyplývajúcou z § 420 písm. f) C. s. p., dovolací súd sa následne zaoberal prípustnosťou dovolania aj z hľadiska ďalšieho uplatneného dovolacieho dôvodu uvedeného v § 421 ods. 1 písm. b) C. s. p., t. j. že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Dospel pritom k záveru, že v preskúmvanej veci tento predpoklad prípustnosti dovolania nie je splnený. Dovolateľ, zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, na jednej strane uplatnil ako dovolací dôvod nesprávne právne posúdenie veci v otázke, ktorá podľa jeho názoru v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, pričom za takúto otázku označil otázku, či v okolnostiach danej veci možno, resp. nemožno prihliadať na jeho tvrdenia týkajúce sa skutočností, pre ktoré od neho nemožno spravodlivo požadovať, aby žalobkyňu ďalej zamestnával. Na druhej strane však v dovolaní v jeho podstatnej časti podrobil kritike riešenie uvedenej otázky dovolacím súdom v rozhodnutí, ktoré dovolací súd v tejto veci už urobil (t. j. v uznesení z 21. decembra 2015 sp. zn. 6 Cdo 273/2013), a ktorej riešenie bolo pre odvolací súd záväzné (§ 243d ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku). Keďže dovolací súd dovolaním namietanú právnu otázku už v tejto veci vyriešil, zjavne nebol daný predpoklad prípustnosti dovolania spočívajúci v nevyriešení vymedzenej otázky v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu. Dovolací súd zastáva názor, že ani neexistuje žiadny rozumný dôvod, pre ktorý by mal prehodnocovať svoj vlastný, už skôr vyslovený právny záver. Navyše poznamenáva, že uznesenie najvyššieho súdu z 21. decembra 2015 sp. zn. 6 Cdo 273/2013 bolo publikované v Zbierke stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 8/2016 pod číslom 78 (R 78/2016) s právnou vetou, podľa ktorej „súd v konaní o neplatnosť výpovede danej zástupcovi zamestnancov neskúma z vlastnej iniciatívy, či od zamestnávateľa možno spravodlivo požadovať, aby zamestnanca naďalej zamestnával (§ 240 ods. 9 Zákonníka práce)“. Dovolanie žalovaného preto nebolo prípustné ani v časti dovolacieho dôvodu uplatneného podľa § 421 ods. 1 písm. b) C. s. p.

19. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalovaného ako procesne neprípustné podľa § 447 písm. c) C. s. p. odmietol.

20. O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 C. s. p. tak, že žalobkyňu ich náhradu nepriznal, pretože aj keď výsledok dovolacieho konania obdobný jeho zastaveniu zavinil žalovaný (§ 256 ods. 1 C. s. p.), žalobkyňa žiadne preukázané trovy dovolacieho konania nevznikli.

21. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.